

Výlet č. 1 (čtvrtek 28.9. 2023)

Trasa N

Josefův Důl, žel. st. (578 m) – naučná stezka – Josefův Důl, sklárna (578 m) **(0,1 km)** – žlutá – Josefův Důl, lesní brána (630 m) **(1,1 km)** – žlutá – Mariánskohorské Boudy (847 m) **(3,1 km)** – žlutá – Protržená přehrada (820 m) **(4,1 km)** – žlutá – Souš, za přehradou (780 m) **(5,6 km)** – žlutá – Jezdecká cesta (895 m) **(8 km)** – žlutá – Promenádní, u bunkru (905 m) **(9,5 km)** – žlutá – Jizerka (860 m) **(10,5 km)** – zelená – Langeho památník (897 m) **(11 km)** – zelená – Bukovec (1005 m) **(11,5 km)** – zelená – Pralouka (908 m) **(12 km)** – červená – Pod Bukovcem, bus (905 m) **(12,5 km)**

Trasa S

Josefův Důl, žel. st. (578 m) – naučná stezka – Josefův Důl, sklárna (578 m) **(0,1 km)** – modrá – Josefův Důl, lesní brána (630 m) **(1,1 km)** – modrá – Vodopád Jedlové (809 m) **(2,6 km)** – modrá – Pod Čihadlem, rozc. (880 m) **(5,1 km)** – červená – Pařízkův kříž (955 m) **(6,1 km)** – červená – U Kneipy (981 m) **(6,6 km)** – červená – Na Knejpě (990 m) **(7,1 km)** – červená – Pod Jizerou (968 m) **(8,1 km)** – žlutá – Jizera, vrchol (1122 m) a zpět **(10,6 km)** – červená – Paulova paseka (960 m) **(11,1 km)** – červená – Smědava (847 m) **(12,6 km)** – zelená – Smědava, most (849 m) **(12,8 km)** – cyklotrasa č.22 – Borkoviště (860 m) **(16,6 km)** – naučná stezka – Rašeliniště Jizerky (870 m) **(17,3 km)** – naučná stezka – Vrchoviště (866 m) a zpět **(17,6 km)** – naučná stezka – Jizerka (IC) (860 m) **(19,5 km)** – zelená – Langeho památník (897 m) **(20 km)** – zelená – Bukovec (1005 m) **(20,5 km)** – zelená – Pralouka (908 m) **(21 km)** – červená – Pod Bukovcem, bus (905 m) **(21,5 km)**

Trasa V

Josefův Důl, žst. (578 m) – **viz trasa S** – Smědava, most (849 m) **(12,8 km)** – zelená – Černá Smědá (864 m) **(13,8 km)** – zelená – Předěl, rozc. (888 m) **(15,8 km)** – červená – Zelený kámen (892 m) **(18,3 km)** – červená – Pytlácké kameny (957 m) **(20,8 km)** – červená – Pytlácké kameny, vyhl. a zpět (975 m) **(20,9 km)** – červená – Věžní skály (1002 m) **(22,4 km)** – červená – Věž. skály, vyhl. (1018 m) a zpět **(22,5 km)** – červená – Lasičí cesta (858 m) **(24,5 km)** – červená – Jizerka (IC) (860 m) **(25 km)** – zelená – Langeho památník (897 m) **(25,5 km)** – zelená – Bukovec (1005 m) **(26 km)** – zelená – Pralouka (908 m) **(26,5 km)** – červená – Pod Bukovcem, bus (905 m) **(27 km)**

Spojení

vlak Kořenov (8:04, 9:04, 10:04) – Smržovka (8:41, 9:41, 10:41 **přestup**)
vlak Smržovka (9:12, 9:42, 10:42) – Josefův Důl (9:24, 9:54, 10:54)

bus Kořenov, Jizerka (13:25, 15:25, 17:25) – Kořenov, žel. st. (13:35, 15:35, 17:35)

Občerstvení

Josefův Důl, lesní bar Krömerova bouda (Protržená přehrada), občerstvení Knajpa, Smědava, Jizerka, Chata Pod Bukovcem

Turistická přístřeší a odpočívadla: Josefův Důl (lesní brána), Mariánskohorské Boudy, Protržená přehrada, Jizera (vrchol), Paulova paseka, Smědava, Předěl, Jizerka, Pod Bukovcem

Zajímavosti a pamětihodnosti

Josefův Důl – pův. sklářská osada s hutí založená v roce 1698, u nádraží býv. sklárna z roku 1910 (provoz ukončen v r. 2002), která nahradila původní huť, ve vých. části obce areál s unikátně dochovanými objekty využívanými k výrobě skla, a to brusírnou skla s přilehlým vodním náhonem a býv. mačkárnou (významná tech. památka), u hřbitova kostel Proměnění Páně z r. 1865, v býv. škole (dnes knihovna) muzeum místní historie, v obci informační centrum; Protržená přehrada – sypaná zemní hráz vodní nádrže na Bílé Desné, vybudované současně s vodní nádrží Souš, se protrhla 18.9.1916 a zaplavila obec Desná (62 obětí), místo tragédie připomínají pozůstatky protržené hráze se šoupátkovou věží (technická památka), v r. 2015 otevřena dřevěná útulna s občerstvením na místě býv. Krömerovy boudy a v r. 2016 odhalen pomník obětí tragédie, též zřízena nová nauč. stezka, podzemní štola dlouhá asi 1,1 km (z obou stran uzavřená mříží), která vede do vodní nádrže Souš, je zimovištěm netopýřů (evropsky významná lokalita); Jedlový důl – přírodní rezervace (1298 ha, vyhl. v r. 1992 a 2012), hydrologicky a geomorfologicky významné území, mozaika lesních porostů s původním smrkem, bukem a jedlí s cennými rostlinnými a živočišnými společenstvy, můžeme zde vidět například mlčivce alpský, čipek objímavý či vranec jedlový, resp. holuba doupňáka, sýce rousného nebo datla černého, dolem prochází stejnojmenná naučná stezka; Vodopády Jedlové – jeden z velmi atraktivních cílů Jizerských hor, voda říčky Jedlové s průtokem 200 l/s připadá přes balvany a kamenné plotny a vytváří kaskádu vodopádů a peřejí; Na Knejpě – přírodní památka (0,50 ha, vyhl. v l. 1965 a 1987), vrcholové rašeliniště s klečí, součást evropsky významné lokality Jizerské smrčiny (285,7 ha), při stejnojmenném rozcestí (v místě křížení Štolpišské silnice a Pavlovy cesty) horská stanice Na Knajpě s občerstvením; Klečové louky – přírodní rezervace (7,78 ha, vyhl. v letech 1960 a 2015) – 4 oddělené lokality horských vrchovišť na pramenech Bílé Smědé s přirozenými bezlesími, porosty kleče a rašelinnými smrčnicami se vzácnou faunou a flórou vázanou na tato stanoviště; Štolpišská silnice – horská silnice z roku 1891, která vede roklí Velkého Štolpicha na hřebeny Jizerských hor, v červenci 1958 byla silně poškozena povodní, v její dolní části pamětní deska císařovny Alžběty; Jizera (1122 m) – druhý nejvyšší vrchol české části Jizerských hor, v hraničním sporu z roku 1951 nazýván též Bražecký vrch, německy Siebengiebel (Sedmištit), patrně podle mohutné členité skály na vrcholu, ze které je jedinečný kruhový výhled na Jizerské hory, Krkonoše, Ještěd a další oblasti, na skalách výskyt kleče, přír. rezervace Prales Jizera (93,60 ha, vyhl. v l. 1960 a 1987); Smědava – horská chata v nadm. výšce 847 m při sezónní silnici z Desné do Bílého Potoka, první zmínka o zdejší útulně pochází z r. 1814, první horská chata vyhořela v r. 1932, objekt chaty v alpském stylu z r. 1935 prošel výraznou přestavbou a modernizací na wellness hotel v l. 2021-23; Rašeliniště Jizerky – národní přír. rezervace (114,87 ha, vyhl. v letech 1960 a 1987), 2 oddělené lokality údolních vrchovišť s klečí, jalovcem obecným alpským a břizou karpatskou, obklopených podmáčenými smrčnicami, vel. množstvím rašelinných jezírek a loukami s rašelinnou květenou, jediné naleziště věsrovice čtyřřadého v Čechách, naučná stezka Tři Iseriny; Rašeliniště Jizery – nář. přír. rezervace evr. významná lokalita (206,75 ha, vyhl. v letech 1960 a 1987), mělké údolí Jizery meandrující mezi pánevními vrchovišti Velké jizerské louky s klečí, jalovcem obecným, smrkem a břizou karpatskou, lokalita vzácného pavouka slídačka popelavého, hnízdiště jeřába popelavého, nejcnější přírodovědecká rašelinná lokalita Jizerských hor; Pytlácké kameny – vrchol (975 m) ve Středním jizerském hřbeni, přístupné vrchol. skalisko s pěkným pohledem na Jizerku, Malou Jizerskou louku a Velkou jizerskou louku s pozůstatky vesnice Velká Jizera, své jméno vrchol získal podle úkrytu Hennricha, slavného jizerského pytláka, který byl zastřelen v roce 1813 (křížek připomínající jeho smrt postaven 500 m jihozápadně od vrcholu); Věžní skály (Jelení stráž, 1018 m) – hora asi 2 km severně od osady Jizerka, nejvyšší bod Středního jizerského hřebene, na vrcholové plošině se nacházejí žulová skaliska s výhledem; Jizerka – nejvýše položená osada Jizerských hor (861 m), od roku 1995 vesnická památková rezervace, od 16. století známé naleziště více než 40 druhů minerálů vč. drahokamů a polodrahokamů v náplavu Sařirového potoka (mineralogická lokalita), v r. 1828 zde založil F.A. Riedl sklářskou huť, u zaniklé hutí dnes památkově chráněný částečně dřevěný patrový býv. panský dům ze 30. let 20. stol. s vízkou (nyní hotel), v r. 1866 založena sklárna Nová huť, památkově chráněný kamenný objekt býv. sklárny je dnes penzion Sklárna, v býv. škole muzeum Jizerských hor, v sv. části osady nově zrekonstruovaná budova Hnojového domu (Misthaus), pův. budova cestovatele Gustava Ginzela vyhořela; Bukovec (1005 m) – výrazný čedičový kuželový vrch, dominanta osady Jizerka, na jv. úpatí hory býv. lom na čedič se sloupcovitou odlučností, přír. rezervace a evr. významná lokalita (51,79 ha, vyhl. v letech 1960 a 2007) chránící původní lesní a luční společenstva, územím prochází naučná stezka